

Lösningar för ökad säkerhet i staden

- Case Malmö Stad

GÄSTARTIKEL: DEMIR KOLENOVIC

Under senare år har det kunnat läsa i medier om återkommande oönskade händelser i flera städer i Sverige. Det handlar om anlagda bränder, stölder, skadegörelse och inbrott mot t.ex. skolor, gymnasieskolor och förskolor. En av de drabbade städerna är Malmö stad. För att möta dessa utmaningar har man jobbat medvetet och proaktivt med dessa frågor, och nått goda resultat. Mellan 2016 och 2017 minskade skadekostnaderna på Malmös stads för- och grundskolor med ungefär 35 procent. Den totala kostnaden blev knappt 16,5 miljoner kronor, en minskning med 9,5 miljoner kronor.

Sannolikt kan andra städer kan lära sig av Malmö stad och deras skadeförebyggande- och skadebegränsande arbete. I denna artikel vill vi belysa deras arbete och goda exempel.

I denna artikel berättar Demir Kolenovic, Säkerhetsutredare ansvarig för strategiska säkerhetsarbetet på Serviceförvaltningen/Stadsfastigheter i Malmö Stad om deras arbete.

Som en bakgrund, vilka utmaningar ni haft och har i ert säkerhetsarbete?

- Brott, störningar och andra oönskade händelser förekommer på våra objekt. Även om platsen inte alltid förklarar motivet för gärningen är det tydligt att platsen och omgivningen kan ha en betydelse. Återkommande händelser har varit t.ex. anlagda bränder, stölder, skadegörelse och inbrott. Dessa händelser sken när det finns gynnsamma tillfälle för en tillräckligt motiverad gärningsperson. Genom att inte skapa dessa tillfällen förebyggs de.

- Vårt säkerhetsarbete bygger på att samla in information och utreda omständigheterna kring dessa händelser. Vid fastställande av bakomliggande orsaker verkställs förebyggande åtgärder tillsammans med berörda parter. Fokuset är att avlägsna bakomliggande orsaken.

- Vi förvaltar ett stort fastighetsbestånd på ca 600 objekt och varje objekt har olika förutsättningarna ur ett fastighet- och verksamhetsperspektiv. Beroende på bakliggande orsaken till ett problem eller händelse kan olika åtgärder verkställas ur ett fastighets och/eller verksamhetsperspektiv.

Vilken är er strategi/grundsyn för dessa frågor?

- Malmö stad har en trygghets- och säkerhetspolicy

Flygbild över Malmö. Fotograf: Apelöga

som utgår från ett preventivt förhållningssätt med fokus på främjande insatser och på att förebygga att visst beteende, händelse eller företeelse uppstår eller blir värre.

Detta görs genom forskning och beprövad erfarenhet. Förmågan att verka strategiskt långsiktigt och operativt handlingskraftigt har varit viktigt för vårt säkerhetsarbete.

Kan du ge några exempel på åtgärder ni gjort och vilken effekt de givit?

Under de senaste åren har säkerhetsarbetet utvecklats en hel del i Malmö stad och stadsfastigheter. Jag kan lyfta fram fyra exempel som bidragit till den positiva utvecklingen.

1. Säkerhetskultur inom organisationen

I en storstad som Malmö med ca 27 000 anställda fördelat mellan 14 förvaltningar är det en utmaning att bibehålla en hög säkerhetskultur med hänsyn till organisationens storlek och de kontinuerliga förändringar som sker.

För att möta den utmaningen har vi skapat stadsövergripande upphandlingar, policy, riktlinjer och andra viktiga dokument. Vi har t.ex. skapat ett dokument med stadsövergripande säkerhetsinformation som är skriven tillsammans med alla förvaltningar, Poli-

smyndigheten, Räddningstjänsten syd och försäkringsbolag.

Våra verksamheter får säkerhetsinformationen fem ggr/år ca två veckor innan en längre ledighet. Dokumentet innehåller enkla och tydliga säkerhetsåtgärder

Demir Kolenovic, Säkerhetsutredare ansvarig för strategiska säkerhetsarbetet på Serviceförvaltningen/Stadsfastigheter i Malmö Stad. Bild: Privat

Foto: Malmö Stad

som kan implementeras oavsett verksamhetstyp. Syftet är att höja kunskapen och förståelsen hos verksamheterna och få de att aktivt arbeta förebyggande. Genom dialog och samarbete skapar vi ett enhetligt säkerhetsarbete i Malmö stad som bidrar till en god säkerhetskultur.

2. Effektiv användning av resurser

Det är viktigt att resurser används på ett effektivt sätt. Verksamheterna ska följa säkerhetsrutiner, bevakningsbolaget ska bevaka utsatta objekt, objekten ska vara fria från lättillgänglig och brännbart material på utemiljön som kan användas för att skada objekten. Stöldbegärligt material skall låsas in och tekniska säkerhetssystemen ska fungera till sin fulla kapacitet. Alla resurser har olika funktion och tillsammans bidrar de till helheten av säkerhetsarbetet.

3. Partnerskap

Det är värdefullt att ha ett bra partnerskap med myndigheter, organisationer och leverantörer. Gemensamma insatser och informationsutbyte sinsemellan är vik-

tigt för att förebygga brott, störningar och andra oönskade händelser. Tillsammans är vi starkare mot samhällets utmaningar.

4. Teknisk säkerhet

När genomförda åtgärder inte ger de önskvärda resultaten mot över tid kan olika tekniska säkerhetssystem kompletteras t.ex. kamerabevakning.

Malmö stad och stadsfastigheter har arbetat med kamerabevakning i ca 20 år. Stadsfastigheter har utvändigt kamerabevakning på en del grundskolor med uppkoppling till Malmö larmcentral. Kameraanläggningarna har bl.a. högtalarfunktion som operatören sätter igång när de upptäcker pågående brottslig handling eller störning. Högtalaren spelar upp ett förinspelat meddelande med en röst som uppmanar vederbörande att avbryta sin handling.

Stadsfastigheter använder sig även av radardektion på tre utomhusbad som upptäcker överträdelser inne på det inhägnade objekten efter stängning. Radarn skickar ett larm till bevakningsbolaget och väktaren kontrollerar objekten. Syftet är att upptäcka olov-

liga badaktiviteter och förhindra drunksolyckor, skadegörelse samt nedskräpning. Radarn upptäcker ca 400 barn och ungdomar/år sedan den installerades 2019.

Vad tror du om framtiden?

Det tillkommer säkerhetsutmaningar av olika slag hela tiden.

För att bemöta framtidens utmaningar kommer säkerhetsfrågor bli allt mer prioriterat och naturligare del av verksamheter då kunskapen och förståelsen växer.

Verksamheter kommer rekrytera allt mer personal med fokus på olika säkerhetsfrågor.

Inköp av olika produkter och tjänster kommer öka med tiden.

Lagstiftningen kommer också förändras för att bemöta framtidens utmaningar.

Även om framtiden är oviss finns det förutsättningar och resurser att ta sig an utmaningarna på ett bra sätt. ■